

Sygn. akt I ACa 891/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Sobierajski
Sędziowie:	<u>SSA Anna Kowacz-Braun</u> SSA Józef Wąsik
Protokolant:	st. prot. sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2012 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa B. S.

przeciwko T. (Polska) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 25 kwietnia 2012 r. sygn. akt IX GC 603/10

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt I ACa 891/12

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 5 października 2012r.

Powód B. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego T. (Polska) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwoty 21.576,38 złotych z ustawowymi odsetkami za zwłokę od kwot wyszczególnionych w pozwie wraz z kosztami procesu tytułem zwrotu nienależnie uiszczonych na rzecz pozwanego opłat za usługi marketingowe i logistyczne, zapłata za które nastąpiła na podstawie wystawionych przez powoda korekt jego faktur źródłowych.

Pozwany (T.) uznał powództwo w części, tj. w zakresie żądania zapłaty kwoty 8.400 złotych oraz wniósł o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie, zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, także w tym zakresie, w jakim pozwany uznał powództwo przy pierwszej czynności procesowej, nie dając podstaw do wytoczenia powództwa w rozumieniu art. 101 k.p.c. i art. 479¹² § 4 k.p.c.

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2012r. w sprawie sygn. akt IX GC 603/10 Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od strony pozwanej (...) (Polska) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz powoda B. S. kwotę 8.400,00 zł, oddalił powództwo w przedmiocie odsetek od kwoty 8.400,00 zł, zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 13.176,38 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 października 2010 r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie roszczenie o odsetki oddalił, a nadto zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.496,00 zł tytułem kosztów postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujący stan faktyczny, ustalony przez Sąd I instancji:

Od roku 2008 (styczeń) strony pozostawały ze sobą w stałych stosunkach gospodarczych na podstawie zawieranych w tym okresie umów handlowych, w tym w szczególności ramowej umowy sprzedaży z dnia 2.01.2008 r., nr (...) (...) wraz z załącznikiem numer 3 Warunki Handlowe Sprzedaży z dnia 1.01.2008 r., aneksem z dnia 1.07.2008 r. do wskazanej umowy i załącznika. Załącznik nr (...) oraz aneks doprecyzowały ramową umowę sprzedaży, określając współpracę pomiędzy stronami, w tym w zakresie upustu logistycznego. Przedmiotem współpracy była sprzedaż pozwanemu przez powoda makaronów.

Na podstawie umowy sprzedaży pozwany nabywał od powoda produkty, które następnie sprzedawał za pośrednictwem swoich placówek handlowych. Zgodnie z § 1 ust. 2 umowy sprzedawca (powód) zobowiązał się dostarczyć towary, wskazane w indywidualnym zamówieniu złożonym przez kupującego własnym staraniem i na własny koszt do Centrum (...) lub punktów sprzedaży kupującego - zgodnie z listą placówek wymienionych w załączniku nr 2 do umowy. Na podstawie § 8 ust. 4 umowy ramowej strony miały ze sobą współpracować w celu optymalizacji dystrybucji towarów sprzedającego do sieci sklepów kupującego (T.). Aneks z dnia 1.07.2008 r. do załącznika numer 3 Warunki Handlowe Sprzedaży z dnia 1.01.2008 r., będącego załącznikiem do ramowej umowy sprzedaży z dnia 2.01.2008 r. przewidywał w punkcie 1 zobowiązanie powoda do udzielenia pozwanemu upustu logistycznego w wysokości 13 %, liczonego od ceny netto z cennika lub karty produktu, potwierdzonych przez obie strony - upust miał być naliczany sumarycznie z upustem stałym. Rozliczenie upustu logistycznego następowało poprzez obowiązkowe wystawienie przez powoda faktury korygującej do faktury sprzedaży towaru (punkt 2 aneksu). Zgodnie z punktem 3 aneksu w przypadku procentowego określenia wysokości upustu logistycznego miał on być liczony od wartości dostaw w każdym kolejnym miesiącu współpracy i rozliczany fakturą korygującą, wystawioną przez powoda do 10 dnia roboczego następnego miesiąca. Punkt 4 aneksu nakładał na powoda obowiązek wystawienia faktur korygujących, o których mowa w punkcie 2 i do wskazania w treści faktur przyczyny korekty (upust logistyczny). W przypadku niedopełnienia obowiązku wystawienia faktury korygującej (punkt 4), powód oprócz sankcji przewidzianych w przepisach prawa, miał zapłacić pozwanemu karę umowną w kwocie odpowiadającej wartości upustu logistycznego, na który miała być wystawiona faktura korygująca. Taki sam zapis widniał w załączniku numer 3 Warunki Handlowe Sprzedaży z dnia 1.01.2008 r. Umowa ramowa, załącznik numer 3 Warunki Handlowe Sprzedaży i w szczególności aneks nie precyzowały w żaden sposób zakresu, postaci, przedmiotu i okresu wykonywania usług logistycznych, których miałyby dotyczyć upust logistyczny.

Zgodnie z aneksem korekta faktury źródłowej polegała na udzieleniu przez powoda na rzecz pozwanego upustu logistycznego w wysokości 13 % od ceny netto towaru. W efekcie następowało pomniejszenie należnej powodowi ceny za towar o wskazaną wartość i wzbogacenie o tę wartość powoda. W realiach niniejszej sprawy jest to kwota 13 176,38 złotych, wynikająca z faktur źródłowych wraz z ich korektami.

Nie istnieje związek pomiędzy udzielanym przez powoda obowiązkowo i każdorazowo upustem a działaniami (brakiem działań) pozwanego i wartością usług logistycznych. Pozwany nie przedstawiał powodowi żadnych

dokumentów informujących o sposobie realizacji usług logistycznych, pobrał jednak kwoty wynikające z narzuconego powodowi obowiązku udzielania upustów logistycznych.

Powód w dniu 6 września 2010 r. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej w tym postępowaniu, wyznaczając 3 dniowy termin (od daty otrzymania wezwania) do zapłaty. Wezwanie to nie zostało skutecznie doręczone pozwanemu.

W świetle tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Sąd I instancji, wobec uznania przez pozwanego powództwa w zakresie kwoty 8.400 złotych, na podstawie art. 213 § 2 k.p.c., w punkcie I wyroku kwotę tę zasądził od pozwanego na rzecz powoda i oddalił powództwo w zakresie odsetek od wskazanej kwoty, argumentując, że powód w pozwie odsetek w tym zakresie nie żądał a późniejsze jego żądanie w tym zakresie ze względu na specyfikę postępowania gospodarczego jest niedopuszczalne.

Sąd Okręgowy uznał, że zapisy aneksu co do obowiązku wystawiania przez powoda faktur korygujących faktury źródłowe z tytułu upustu logistycznego przy jednoczesnej karze umownej w wysokości tego upustu w sytuacji braku wystawienia faktury korygującej powodują, że upust, który jako taki jest legalny, w tej sytuacji ma jedynie pozór legalności, stanowi zatem opłatę dodatkową niebędącą marżą handlową wypełniając przesłanki art. 15 ust. 1 pkt 4 Ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz.U. z 2003 r., Nr 153 poz. 1503 z późn.zm.)

Sąd Okręgowy argumentował, że wprowadzając się na zasadzie swobody umów zawartej w art. 353¹ k.c. jest możliwe udzielenie kupującemu upustu logistycznego przez sprzedawcę, jednakże w sytuacji, gdy sprzedawca z kupującym ustalają cenę i ten pierwszy zdecyduje o przyznaniu upustu, winien wskazać cenę obniżoną o przyznany upust już w fakturze dokumentującej sprzedaż. Jeśliby zatem strony umowy umówiły się na niższą cenę, nie byłoby potrzeby wystawiania faktury korygującej. Sąd I instancji wywodził, że sprzedawca, chcąc by jego oferta była jeszcze bardziej atrakcyjna, może zaoferować wyższy upust, pod warunkiem dokonania przez kupującego większych zamówień. W realiach niniejszej sprawy pozwany natomiast nie dokonywał zakupów zbyt regularnie oraz na naprawdę duże ilości, a w treści umowy strony nie ustaliły minimalnego opłacalnego dla powoda progę zamówień, których miał dokonywać pozwany. Uznał Sąd Okręgowy, że powód nie miał ani gospodarczej zachęty, ani co za tym idzie interesu w udzielaniu takiego nieopłacalnego dla niego upustu. Fakt jego przymusowego udzielenia poprzez następczą fakturę korygującą świadczy o wprowadzeniu w relacje między stronami pod pozorem upustu logistycznego ukrytej opłaty (za przyjęcie przez pozwanego towaru do sprzedaży), będącej inną opłatą niż marża handlowa, co zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k. jest bezprawne.

W ocenie Sądu Okręgowego wszystkie czynności logistyczne, które można określić w skrócie jako opieka nad towarem i jego dalsza dystrybucja, są obowiązkiem pozwanego i leżą w gruncie rzeczy już tylko w jego interesie - nie w interesie powoda. Powyższe zdaniem Sądu I instancji wskazuje na brak związku pomiędzy udzieleniem upustu a korzyścią, czyli ekwiwalentem, jaki z tego tytułu winien uzyskać powód, a takie ukształtowanie współpracy pomiędzy stronami świadczy, iż rzeczywistym celem działania pozwanego było uzyskanie dodatkowej opłaty za przyjęcie towaru do sprzedaży.

Sąd I instancji wskazał, że pozwany nie może powoływać argumentu, że podstawą do spełnienia świadczeń przez niego na rzecz powoda jest istnienie umowy, treść załącznika czy aneksu. Za kwalifikacją przedmiotowych opłat jako nieważnych, sprzecznych z zasadami współzycia społecznego zdaniem Sądu Okręgowego przemawia także sposób ich naliczania (art. 58 §2 k.c.), zatem nawet przypadku umieszczenia takiego zapisu w umowie będzie on nieważny jako sprzeczny z zasadami współzycia społecznego i dobrymi obyczajami kupieckimi.

W związku z powyższym żądanie powoda zwrotu nienależnie uiszczonych opłat przez pozwanego w wysokości 13.176,38 złotych na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu odczytane w kontekście art. 18 ust. 1 pkt

5 u.z.n.k. uznał Sąd I instancji za uzasadnione i taką też kwotę zasądził od pozwanego na rzecz powoda w punkcie III wyroku.

W ocenie Sądu Okręgowego ze względu na charakter dochodzonego przez powoda roszczenia termin spełnienia świadczenia nie wynikał z właściwości tego zobowiązania, zatem świadczenie winno być zrealizowane niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do jego wykonania (art. 455 k.c.).- Skoro powód nie wykazał okoliczności doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty z dnia 6 września 2010 r., przyjął Sąd I instancji, że pozwany dowiedział się o roszczeniu z dniem doręczenia mu pozwu, czyli dnia 29 października 2010 r. Z tych powodów Sąd Okręgowy uwzględnił argumentację strony pozwanej co do daty naliczania odsetek i w przypadku kwoty 13.176,38 złotych zasądził je od dnia 29 października 2010 r.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł w myśl zasady, zawartej w art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., wskazując, że na koszty te złożyły się opłata od pozwu, koszty zastępstwa procesowego oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa.

Powyzszy wyrok strona pozwana zaskarżyła w **części**, to jest w punkcie III i IV sentencji, w zakresie, w jakim zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 13.176,38 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 października 2010 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania w wysokości 3.496,00 złotych.

Zaskarżonemu wyrokowi apelujący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, **poprzez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, a to:**

1. przepisu art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153 poz. 1503 z późn. zm. zwanej dalej „**u.z.n.k.**”) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, w wyniku błędnego przyjęcia, że hipoteza powołanego przepisu obejmuje przypadki polegające na narzucaniu producentom towarów niekorzystnych warunków dostaw do sieci handlowych w zakresie rozkładu zysków stron i cenowych warunków tych dostaw, w tym upustów cenowych, zaś sieć handlowa nie może uzależnić zawarcia umowy dostawy od uzyskania upustu cenowego i satysfakcjonującej jej ceny dostarczanego towaru;
2. przepisu art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k. w związku z art. 536 k.c. poprzez błędną ich wykładnię i przyjęcie, że upust cenowy udzielony przez dostawcę w formie faktury korygującej własną cenę, stanowi inną niż marża handlowa opłatę za przyjęcie towaru do sprzedaży, podczas gdy w rzeczywistości był on wyłącznie elementem marży, to jest czynnikiem cenotwórczym wpływającym na obniżenie ceny sprzedaży towarów dostarczanych przez stronę powodową;
3. przepisu art. 3 ust. 1 u.z.n.k. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że działania strony pozwanej, polegające na zastrzeżeniu przedmiotowego upustu cenowego, naruszały interes strony powodowej, stanowiąc tym samym czyn nieuczciwej konkurencji;
4. przepisu art. 58 §§ 1 i 3 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że zastrzeżenie w łączących strony umowach upustu cenowego, jako sprzeczne z prawem i zasadami współzycia społecznego, obarczone jest sankcją nieważności oraz przepisu art. 353¹ § 1 k.c. poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie, iż strony w łączących je umowach nie mogły skutecznie przewidzieć możliwości zastrzeżenia takiego upustu cenowego, mimo że nie można odmówić odbiorcy towarów prawa do uzależnienia zawarcia umowy dostawy od uzyskania satysfakcjonującej go ceny tych towarów;
5. przepisu art. 65 § 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że możliwe jest dokonanie przez Sąd wykładni postanowień umownych w sposób niemający uzasadnienia w ich treści ustalonej zgodnie z zasadami składniowymi i znaczeniowymi języka; w wyniku powyższego naruszenia, Sąd orzekający dokonał błędnej wykładni treści zawartego przez strony Aneksu nr (...) z dnia 1 lipca 2008 r. i przyjął, że przewidziana tam kara umowna została zastrzeżona za odmowę udzielenia upustu cenowego, podczas gdy upust ten został udzielony mocą postanowień samego Aneksu, zaś kara umowna dotyczyła jedynie zaniechania wystawienia dokumentu księgowego (faktury korygującej), który potwierdzał fakt uprzedniego udzielenia tego upustu.

Skarżący podniósł nadto zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, na rzecz dowolnej ich oceny, w odniesieniu do dowodu z treści zawartego przez strony Aneksu nr (...) z dnia 1 lipca 2008 r. w zakresie, w jakim Sąd pierwszej instancji wbrew zasadom logicznego rozumowania uznał, iż przewidziana tam kara umowna została zastrzeżona za odmowę udzielenia upustu, podczas gdy źródłem przedmiotowego upustu były postanowienia samego Aneksu, a zatem, nie sposób logicznie twierdzić, że odmowa jego udzielenia skutkowałą powstaniem obowiązku zapłaty kary umownej.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie, IX Wydział Gospodarczy z dnia 25 kwietnia 2012 r. w zaskarżonej części poprzez oddalenie w tym zakresie powództwa oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz o zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego.

Strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżony wyrok jest trafny i brak jest podstaw do jego podważenia. Na wstępie należy zaznaczyć, że najistotniejsze ustalenia faktyczne, posiadające znaczenie dla oceny wyroku i zarazem apelacji, są niekwestionowane. Jakkolwiek w apelacji skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, skutków tego naruszenia apelujący upatrywał w dokonaniu wadliwej wykładni zawartego pomiędzy stronami Aneksu nr (...) z dnia 1 lipca 2008r. Już z tej przyczyny zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy uznać za bezzasadny, gdyż kwestionować błąd w wykładni treści umowy skarżący winien jedynie w drodze podniesienia zarzutu naruszenia art. 65 k.c.

Nietrafność zarzutu kwestionującego sposób oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, powoduje, że Sąd Apelacyjny, uznając ustalenia faktyczne, poczynione przez Sąd I instancji za niewadliwe, przyjął je za własne, czyniąc podstawą rozstrzygnięcia.

Przechodząc do oceny zarzutów, które wymierzone są w sposób wykładni i zastosowania norm prawa materialnego, wskazać należy, że także i te nie znajdują uzasadnienia.

Chybiony jest podniesiony przez skarżącego zarzut naruszenia art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Powyższy przepis zakazuje pobierania przez przedsiębiorcę innych niż marża handlowa opłat za przyjęcie towaru do sprzedaży, uznając takie działanie za czyn nieuczciwej konkurencji, a jednocześnie kwalifikuje je jako przejaw utrudniania jego kontrahentowi, który tego rodzaju opłatami jest obciążany, dostępu do rynku.

Prawnie irrelevantne dla kwalifikacji tego rodzaju praktyki jako czynu nieuczciwej konkurencji jest przy tym to, czy druga strona miała możliwość podjęcia negocjacji warunków porozumienia ustanawiającego te dodatkowe opłaty oraz to, jakie nazewnictwo zostało przyjęte dla określenia źródeł ich pobierania. Nie jest przekonywująca argumentacja skarżącego, który próbuje forsować tezę, że upust cenowy, udzielony pozwanemu przez sprzedawcę, był jedynie czynnikiem cenotwórczym, wpływającym na obniżenie ceny sprzedaży towarów, celem uzyskania przez sieć handlową satysfakcjonującej ją ceny dostarczanego towaru. Wywody skarżącego obarczone są zasadniczym błędem logicznym, w zakresie w jakim upatruje on czynnika cenotwórczego w zdarzeniach, które miały miejsce już po ustaleniu ceny. Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o cenach, cena stanowi wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. Cena zawiera w sobie trzy elementy: wartość rzeczy, zysk sprzedawcy oraz koszty sprzedaży po jego stronie (por. W.J. Katner (w:) System prawa prywatnego, t. 7, 2001, s. 46), zatem czynnikiem cenotwórczym nie może być w tym wypadku marża, występująca po

stronie kupującego (pozwanego). Marżę handlową stanowi bowiem różnica między ceną płaconą przez kupującego a ceną uprzednio zapłaconą przez przedsiębiorcę, wynikająca z kosztów i zysku przedsiębiorcy (art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o cenach).

Cena stanowi przy tym element przedmiotowo istotny (cechę konstytutywną) umowy sprzedaży, zatem co do zasady winna zostać określona w umowie sprzedaży (art. 536 § 1 k.c.). Cena netto nabywanych przez pozwanego towarów została pomiędzy stronami ustalona i wynikała z cennika lub karty produktu, potwierdzonych przez obie strony (ust. 1 aneksu z dnia 1 lipca 2008r. k. 38). Trafnie wskazał Sąd I instancji, że gdyby w istocie wolą stron było ustalenie ceny sprzedaży towarów, nabywanych przez pozwanego w „atrakcyjnej” dla sieci handlowej wysokości, nic nie stało na przeszkodzie, by cenę tę w taki sposób ustalić już w cenniku czy też karcie produktu, bez potrzeby wystawiania przez sprzedającego faktury korygującej. Tymczasem od tak ustalonej ceny netto był liczony „upust logistyczny”, wprowadzony na mocy aneksu z dnia 1 lipca 2008r. Upust ten – jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji nie wykazywał żadnego związku z wielkością składanego przez pozwanego zamówienia czy też z częstotliwością dostaw. Takie jego ukształtowanie przemawia za przyjęciem, że należy go potraktować jako niedozwoloną opłatę za przyjęcie towaru do sprzedaży. Przepis art. 15 u.z.n.k. nie wyklucza uznania za opłatę inną niż marża handlowa także tzw. „upustów” w cenie. Nazwa zastosowanej opłaty nie ma bowiem znaczenia i nie pozbawia jej charakteru „opłaty” za wprowadzenie towaru do sklepów pozwanego. Sposób unormowania upustu logistycznego wskazuje, że ten „upust” nie ma żadnego odniesienia do ceny konkretnego towaru, zatem nie chodzi o „upust od ceny sprzedaży”, czyli pomniejszenie ceny - jak twierdzi skarżący, ale dodatkową opłatę, stanowiącą w istocie świadczenie bez ekwiwalentu, jeśli nie liczyć samego faktu zawarcia umowy z dostawcą i dokonywania zamówień na towary u strony powodowej. Upust ten nie jest nawet zależny od obrotu, a zatem ilość zakupionego przez stronę pozwaną towaru jest bez znaczenia, co czyni taki „upust” tym bardziej pozornym, w rzeczywistości stanowiącym formę niedozwolonej opłaty.

Odmiennej oceny nie uzasadnia podnoszona w apelacji okoliczność, że powód de facto nie spełniał na rzecz pozwanego żadnego świadczenia pieniężnego, zatem skoro nie wystąpiło przeniesienie przez stronę powodową na stronę pozwaną sumy pieniężnej w wysokości spornego upustu, nie można stawiać skarżącemu zarzutu pobierania niedozwolonych opłat za przyjęcie towaru do sprzedaży. Zarzut ten jest całkowicie bezzasadny, a fakt, że sprzedający został zobowiązany do wystawienia faktury korygującej do faktury sprzedaży z uwzględnieniem wysokości upustu logistycznego pod rygorem obciążenia karą umowną stanowi tylko narzucone przez skarżącego rozwiązanie niejako „techniczne” (ust. 2 aneksu) poboru niedozwolonej opłaty. Legalności upustu przeczy przy tym sam sposób rozliczania tej kwoty, skoro pozwany nie uiszczał na rzecz dostawcy ceny sprzedaży, na jaką opiewała pierwotna faktura, wstrzymując się z płatnością do czasu wystawienia faktury korygującej. Upust logistyczny zmniejszał zatem świadczenie pieniężne, które należne było dostawcy z tytułu ceny produktu, co w konsekwencji jest równoważne w skutkach z pobraniem tego świadczenia przez stronę pozwaną.

Wszystko to daje wystarczającą podstawę do oceny, że wymienione wyżej upusty logistyczne były w istocie swojej ukrytymi źródłami dodatkowych świadczeń sprzedawcy, od których spełnienia pozwana uzależniała przyjęcie produktów powoda do sprzedaży.

Nietrafnie powołuje pozwana także dalsze zarzuty prawnomaterialne. Chybiony jest zarzut naruszenia art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Tego rodzaju praktyka, polegająca na pobieraniu za przyjęcie towarów do sprzedaży opłat innych niż marża handlowa, stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, stypizowany przez normę art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k. i z woli samego ustawodawcy została uznana za pozostającą w niezgodzie z dobrymi obyczajami handlowymi, a w konsekwencji jako sprzeczna z zasadami współżycia społecznego jest niezgodna z prawem (por. bliżej w tym zakresie stanowisko SN zawarte w wyroku z dnia 26 stycznia 2006r, sygn.. II CK 378/05, publ. program LEX nr 172222).

Bezzasadnie strona pozwana zarzuca również naruszenie art. 353¹ §1 k.c. Zważywszy na motywy, które mają zarzuty te uzasadniać wskazać należy, że kontrahenci mogą dążyć do uzyskania porozumienia co do udzielenia upustu cenowego, który nie będzie kwalifikowany jako czyn nieuczciwej konkurencji, z tym jednakże zastrzeżeniem, że upust ten winien wykazywać związek czy to z wysokością obrotu, czy też znajdować odniesienie do ceny konkretnego produktu. Brak

tego związku – jak wskazano - czyni taki "upust" pozornym, w rzeczywistości stanowiącym formę niedozwolonej opłaty.

Pozbawiony trafności jest również zarzut naruszenia art. 58 §1 i 3 k.c. Czyn, jakiego dopuścił się pozwany wobec powoda, jest czynem nieuczciwej konkurencji, który należy ocenić jako niedający się pogodzić z zasadami wolnej konkurencji, rzetelności i dobrych obyczajów handlowych. Pobieranie przez skarżącego dodatkowych świadczeń pod postacią „upustu logistycznego” jest zatem działaniem sprzecznym z prawem, a będące podstawą tej praktyki postanowienia umowne uznać należy za nieważne.

Nie sposób też podzielić stanowiska skarżącego, że Sąd I instancji wadliwie wyłożył postanowienia aneksu z dnia 1 lipca 2008r., przyjmując, że przewidziana w nim kara umowna została zastrzeżona za odmowę udzielenia upustu cenowego, podczas gdy zgodnie z wolą stron kara umowna została zastrzeżona na wypadek zaniechania wystawienia dokumentu księgowego. Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 483 § 1 k.c. kara umowna może zostać zastrzeżona na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego przez jedną ze stron umowy. Karą umowną mogło zostać zatem obwarowane jedynie niewypełnienie przez sprzedającego przewidzianego w ust. 1 aneksu zobowiązania do udzielenia kupującemu upustu logistycznego, gdyż nie sposób uznać, że wystawienie faktury korygującej mogłoby być uznane za niepieniężne świadczenie sprzedającego wobec kupującego. W tej sytuacji wystawienie faktury korygującej było jedynie pochodną zobowiązania sprzedającego do udzielenia upustu logistycznego, które to zobowiązanie – jak trafnie przyjął Sąd Okręgowy – zostało obwarowane przewidzianą w aneksie karą umowną.

Z podanych wyżej przyczyn, uznając apelację za niezasadną Sąd Apelacyjny orzekł o jej oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny rozstrzygnął na podstawie art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 108 §1 k.p.c. zgodnie z regułą odpowiedzialności za wynik sprawy. Podstawą ustalenia kwoty, należnej z tego tytułu stronie powodowej były przepisy §§ 6 pkt 5 w zw z 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.